

KF § 30

Dnr KS/2010:41

**Revisionsberättelse 2009**

Åke Carlson representant för kommunens revisorer redogör för rapporten.

I ärendet yttrar sig även Sten-Åke Andersson, C och Ingemar Nycander, C.

**Kommunfullmäktige beslutar**

**att** lägga rapporten till handlingarna.

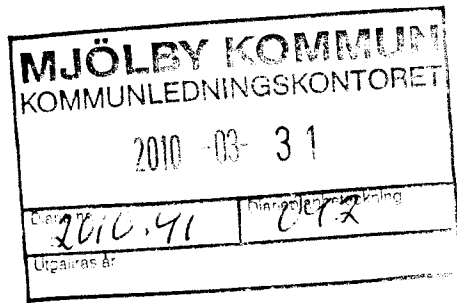
====

Protokollsutdrag till:

Akt  
Revisorer

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



Kommunfullmäktige  
Mjölby kommun

## Revisionsberättelse för år 2009

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat om den verksamhet som under 2009 bedrivits i styrelsen och nämnderna skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande. Vi har också genom utsedda lekmannarevisorer granskat om verksamheten i kommunens företag skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi har utfört vårt granskningsuppdrag i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och i den omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har löpande under året delgivit berörda nämnder resultaten av de granskningar vi genomfört. Vi har också träffat presidier och förvaltningsledningar under året för diskussion och informationsutbyte kring olika aktuella frågor. Slutligen har vi tagit del av kommunfullmäktiges, styrelsens och nämndernas protokoll.

I vår granskning har vi biträtts av sakkunniga från Komrev inom PricewaterhouseCoopers. Rapporter över genomförda granskningar har löpande under året överlämnats till kommunfullmäktige samt lagts ut på kommunens hemsida.

Vi har granskat kommunens årsredovisning och bedömer att den i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Revisorerna konstaterar att det ekonomiska utfallet för 2009 blev betydligt bättre än prognosen i delårsrapporten och även överträffar budgeterat resultat med 1 mkr. Det ekonomiska utfallet innebär därmed att kommunen även 2009 klarat balanskravet.

Det är med tillfredsställelse revisorerna kan konstatera att samtliga nämnder redovisar ett ekonomiskt resultat för 2009 som är bättre än budget. Detta skapar bättre förutsättningar att klara 2010 års verksamhet inom budget jämfört med den ekonomiska situation som redovisades i delårsrapporten.

Mot bakgrund av den stora differensen mellan det prognostiserade resultatet i delårsrapporten och det faktiska utfallet för helåret 2009 anser revisorerna att en djupare analys av orsakerna bakom detta bör göras.

10-11-10

Av de tio kommunmål fullmäktige lagt fast bedöms fem ha uppfyllts helt, fyra har uppfyllts delvis medan ett mål inte uppfyllts. Det mål som ej uppfyllts är att årets resultat för den skattefinansierade verksamheten ska genomsnittligt, under en konjunkturcykel, uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Revisorerna uppmanar kommunstyrelsen att kommande år arbeta aktivt så att även detta mål kan nås då det är av stor vikt för kommunens ekonomiska stabilitet på lång sikt.

Revisorerna anser att den redovisning av måluppfyllelsen som ges i årsredovisningen har utvecklats och att det nu finns ett bra underlag för fullmäktiges bedömning av måluppfyllelsen.

De bedömningar av graden av måluppfyllelse som kommunstyrelsen själv gör i verksamhetsberättelsen uppfattar vi som i allt väsentligt rimliga.

I förra årets revisionsberättelse förordade vi att resultatet av nämndernas arbete med internkontroll borde redovisas mycket kortfattat i årsredovisningen. Vi kan konstatera att så inte skett i årsredovisningen för 2009, varför revisorerna upprepar sin uppfattning i denna fråga.

Årets genomförda granskningsinsatser har inte föranlett revisorerna att framföra anmärkningar mot styrelsen, någon nämnd eller enskild ledamot i dessa organ.

Vi tillstyrker därför att kommunstyrelsen, övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

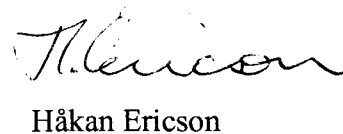
Mjölby 2010- 03-30



Lennart Fritz



Mats Bohlin



Håkan Ericson



Åke Carlsson



Rune Schultz



## **Revisorernas redogörelse**

### ***Sammanträden***

Revisorerna har under året haft 11 sammanträden

### ***Utbildningar***

Under året har två revisorer deltagit i Kvalitetsmässan i Göteborg. En revisor har deltagit i endagskurs anordnad av SKL i Stockholm.

### ***Nätverk***

Revisorerna har under året vid två tillfällen deltagit i informations- och fortbildningsträffar inom ramen för revisorernas regionala nätverk Östrev.

### ***Studiebesök***

Revisorerna har under 2009 gjort studiebesök på Vifolkavallen samt äldreboendena Kungshögahemmet och Vifolkagården

### ***Närvaro vid KF:s sammanträden***

Minst en revisor har varit närvarande vid KF:s sammanträden under året

### ***Träffar med nämnder och styrelser***

Revisorerna har under året haft överläggningar med

- kommunfullmäktiges presidium vid två tillfällen

### ***Revisorernas information***

Revisorernas granskningsrapporter läggs löpande ut på kommunens hemsida och delges fullmäktiges presidium.

### ***Granskningsrapporter***

Revisorerna har under året genomfört nedanstående granskningar inom olika delar av verksamheten. De viktigaste resultaten av granskningarna redovisas i korthet. Granskningsrapporten i sin helhet kan erhållas från kommunens revisorer eller via kommunens hemsida.

### **Granskning av debiteringsrutiner**

Revisionsfrågan som ska besvaras i granskningen är om debiteringsrutinerna för barn- respektive äldreomsorgen är tillförlitliga och säkra.

Debiteringsrutinen för äldreomsorgen bedöms i allt väsentligt som tillförlitlig och säker. Genomförda kontroller står i relation till risken i rutinen. Äldreomsorgens debiteringsrutiner bedöms vara välfungerande. Den rutin som görs för att säkerställa att rätt belopp debiteras omfattas av en god intern kontroll.

Debiteringsrutinen för barnomsorgen bedöms som välfungerande såtillvida att använt försystem utifrån inmatade och lämnade uppgifter räknar ut taxan på ett korrekt vis.

Kommunens hittillsvarande kontroller för att säkerställa att rätt inkomstuppgifter ligger till grund för barnomsorgstaxan bedöms som bristfälliga. Genomförda stickprovskontroller av till kommunen anmälda inkomstuppgifter mot skatteverkets inkomstuppgifter visar att det i många fall finns betydande skillnader mellan fakturerade belopp och det belopp som rätteligen borde ha fakturerats. Genomförd granskning visar att kommunens planerade kontroll av inkomstuppgifter är välbehövlig.

Kommunens fakturerings-, betalningsbevaknings- och kravrutin bedöms som tillförlitliga och säkra. Påminnelse- och kravrutinerna utförs i enlighet med antagna riktlinjer. Genomförda kontroller står i relation till risken i rutinerna.

Till följd av genomförd granskning lämnas följande rekommendation:

- Inom barnomsorgen bör inkomstuppgifter årligen inkrävas för hushåll med anmälda inkomster under maxtaxenivå för att en rättvisande taxa ska säkerställas. Vidare menar vi att förvaltningen kontinuerligt ska se till att kontrollera ett urval av inlämnade inkomstuppgifter. Kontrollerna kan ingå som moment i årlig internkontrollplan.
- I de fall inkomstuppgift för barnomsorgen ej inlämnas bör påminnelse skickas ut. Om uppgift trots detta ej lämnas in kan debitering i enlighet med maxtaxa övervägas tills inkomstuppgift har inkommit.

### **Granskning av kontanthantering inom olika verksamheter**

Revisorerna i Mjölby kommun har gett Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers i uppdrag att granska kontanthantering.

Mot bakgrund av genomförd granskning gör vi bedömningen att berörda nämnder har tillfredsställande rutiner på de besökta enheterna avseende redovisning, insättning av kontanter samt avstämning för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

Vi kan konstatera att kommungemensamma riktlinjer finns för kontanthantering i kommunen. Vi bedömer utifrån genomförd granskning att nämndernas tillämpning av riktlinjerna är tillräcklig men kan förbättras bl.a. när det gäller kontroller och uppföljning. De kommungemensamma riktlinjerna bör kompletteras med exempelvis kassaansvarigs roll och ansvar, instruktioner avseende moms, nivåer för kontanter som förvaras på enheter samt att veckorapporten ska kompletteras med periodutslag (Z2) ur kassaregister.

Vi förslår också att **respektive nämnd** och förvaltning

- överväger om verksamheter med större volym av kontanthantering skall dokumentera riktlinjer och rutiner för kontanthantering

- beslutar och ger direktiv om vilken prispolicy som gäller för respektive försäljningsområde
- utvecklar rutinerna och gör systematisk uppföljning av försäljningsintäkter dess inköp och kostnader för respektive försäljningsställe
- Service- och entreprenadstyrelsen bör överväga om insättning/bankning av kontanter kan ske på ett säkrare sätt än vad som nu sker.

### **Granskning av hantering av rutinerna kring barn i behov av särskilt stöd**

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mjölby kommun har Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers granskat skolornas insatser till barn i behov av särskilt stöd.

Den revisionsfråga som bedömts är om nämnden säkerställer att organisationen för arbetet med barn i behov av särskilt stöd är ändamålsenlig.

Vår samlade bedömning är också att organisationen för arbetet med barn i behov av särskilt stöd är ändamålsenlig. Vi bedömer att grundskolorna i Mjölby kommun arbetar bra med barn i behov av särskilt stöd och att rektorerna har en god överblick över arbetet.

Granskningen visar att den centrala Resursenheten har en samlad bild av situationen för barn med omfattande särskilda behov i den kommunala skolverksamheten. Resurser fördelas utifrån elevens behov av särskilt stöd och rektor kan sedan fritt disponera de medel som enheten tilldelats.

Kommunens gemensamma rutiner för hur man upptäcker och dokumenterar elevens behov av stöd har omarbetats och ska nu implementeras i organisationen. Vi bedömer att den nya rutinen på ett bra sätt tydliggör vilka insatser som ska göras på respektive nivå och att man ska arbeta med perspektiven individ, grupp och organisation.

Det är positivt att en kommungemensam mall för åtgärdsprogram är under utformning. Granskningen visar att det är många elever som har behov av särskilda stödinsatser som inte har upprättade åtgärdsprogram.

Vi rekommenderar förskole- och skolnämnden att vidta följande åtgärder att för säkerställa likvärdigheten:

- Tydliggöra hur elevens utredda behov ska dokumenteras
- Tydliggöra när åtgärdsprogram ska upprättas för elever i behov av särskilt stöd
- Införa en rutin som innebär krav på rektor att löpande följa upp att åtgärdsprogram görs för alla elever med stödinsatser



## Granskning av IT-säkerheten

Granskningen har genomförts i form av en intrångstest såväl från externa som från interna källor. Med hänsyn till IT-säkerheten har resultaten från granskningen endast delgivits kommunens IT-ansvariga. Sammantaget kan dock konstateras att IT-säkerheten i flera avseenden är god men att granskningen även visat på vissa brister, av vilka några var kända av IT-ansvariga. En muntlig redovisning för revisorerna av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av granskningen har genomförts i slutet av året.

## Granskning av KS styrning, uppföljning och kontroll

De två huvudfrågor som granskningen ska belysa och besvara är följande:

- *Har kommunstyrelsen fungerande metoder för att styra verksamhetens inriktning och fungerar styrningen i praktiken?*
- *Har kommunstyrelsen ändamålsenliga metoder för att följa upp och kontrollera verksamheten och fungerar uppföljningen och kontrollen i praktiken?*

Granskningen visar att kommunstyrelsen på alla väsentliga områden har metoder och rutiner för att styra den verksamhet man ansvarar för och att rutinerna också, i allt väsentligt, används och fungerar väl.

KS bör för nämnderna tydliggöra sitt ansvar och hur KS agerar om man befarar att budgeten inte kan hållas eller om man bedömer att balanskravet ej klaras. Det är också nödvändigt att KS i praktiken agerar tydligt gentemot nämnderna om en sådan situation uppstår.

Det finns förståelse hos både politiker och tjänstemän i KS om behovet av att ytterligare utveckla kvalitetsmålen inom KS egna verksamhetsområden.

KS har väl utarbetade rutiner för arbetet med omvärlds- och framtidsfrågorna. Man arbetar dessutom mycket offensivt med detta område.

Då det gäller uppföljning och kontroll av verksamheten visar granskningen att KS även här har väl utarbetade och i huvudsak väl fungerande rutiner inom alla väsentliga områden.

Den nya styrmodellen och målutformningen skapar också betydligt bättre förutsättningar än tidigare för en ändamålsenlig uppföljning av målen och redovisning till KF.

Det finns behov av att utveckla metoder och rutiner för uppföljning av kvalitetsfrågor för de verksamheter som lyder direkt under KS.

## Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen

Den revisionsfråga som bedömts är hur omsorgs- och socialnämnden säkerställer att det finns ett fungerande kvalitetsarbete inom äldreomsorgen.

Granskningen visar att det inom äldreomsorgen finns ett, i allt väsentligt, väl fungerande kvalitetsarbete. Omsorgs- och socialnämndens beslut att fr.o.m. 2009 arbeta med ett balanserat styrkort har enligt granskningen gett stadga och tydlighet åt nämndens styrning av äldreomsorgens kvalitetsarbete.

Granskningen visar att omsorgs- och socialnämnden säkerställer att det finns ett fungerande kvalitetsarbete inom kommunens äldreomsorg.

Det finns ett dokumenterat kvalitetssystem som omfattar de områden som anges i socialtjänstlagen och socialstyrelsens allmänna råd, samt socialstyrelsens föreskrifter vad gäller hälso- och sjukvårdsinsatser.

Det finns ett fungerande kvalitetsarbete både centralt och på enheterna där roller och ansvar finns angivna.

I dagsläget saknas dock ett fungerande system för den sociala dokumentationen. Det är därför av stor vikt att det planerade inköpet av ett nytt dokumentationssystem under 2010 medför att man får ett bättre stöd som också uppfyller de formella kraven enligt gällande lag.

Den tidigare centrala kvalitetsgrupp som fanns inom förvaltningen och där enhetscheferna ingick, bör återskapas för att på kommunnivå ge ytterligare stadga och utvecklingskraft åt kvalitetsfrågornas hantering i organisationen.

Den planerade förändringen av MAS roll och ansvar bör genomföras.

## Granskning av försörjningsstöd till ungdomar

Huvudfrågan i granskningen är hur nämnderna säkerställer att de som är beroende av försörjningsstöd får tillgång till insatser för att öka möjligheten att bli självförsörjande. Granskningen visar att detta sker tillfredsställande.

Inom respektive nämnd finns **mål** på olika nivåer som tydligt styr mot att sänka försörjningsstödkostnader och bidra till att den enskilde ges möjligheter för att nå sysselsättning. Inom Omsorgs- och socialnämnden finns **riktlinjer** som säkerställer ett arbetssätt där målen eftersträvas.

Inom de granskade nämndernas verksamheter finns **arbetsmetoder** för att utreda och motivera den enskilde att nå målet att bli självförsörjande.

Nämnderna tillhandahåller **insatser** och aktiviteter som motsvarar behov för att den enskilde ska få vägledning, stöd och träning för att så fort som möjligt bli självförsörjande. Insatserna ges i flera fall i samverkan vilket ses som tillfredsställande. Det ger en helhetsbild av den enskilda situationen vilket är effektivt även ur verksamhetssynpunkt.



I samtliga ärenden inom försörjningsstödsenheten och inom Arbetsmarknad och vägledning, görs **en individuell planering** av insatser för den enskilde och dessa **följs upp** kontinuerligt.

Det finns ett flertal forum där **samverkan** sker, såväl vad gäller generella frågor som frågor kopplade till planering kring individen.

Det finns fungerande rutiner för att fullgöra **kommunens uppföljningsansvar gällande ungdomar mellan 16 – 20 år** som inte deltar i eller har avslutat gymnasieutbildning. En planering görs och det finns strategier för att förebereda och bereda dessa ungdomar för sysselsättning.